

УДК 35.076+342.5(477)+351.746.1(477)

ГОРДІЄНКО С.Г., доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри національної безпеки навчально-наукового інституту права ім. князя Володимира Великого МАУП.
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0392-2601>.

ДОРОНІН І.М., доктор юридичних наук, доцент, завідувач наукової лабораторії ДНУ “ІБП НАПрН України”.
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5991-6713>.

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ПРИКЛАДНА ПРОБЛЕМА

***Анотація.** У роботі розглядаються питання правової регламентації стратегічного планування в сучасних умовах. Проведено аналіз ухвалених останнім часом документів стратегічного планування. Встановлено, що процес стратегічного планування відповідно до вимог Закону України “Про національну безпеку”, полягає у розробці та ухваленні відповідних документів, що є основою для подальшої діяльності державних органів. На підставі раніше проведених досліджень можливим є констатація подальшого існування проблеми визначення та розподілу компетенції державних органів у сфері національної безпеки. Зазначена проблема зумовлює необхідність подальшого вдосконалення чинного законодавства, ґрунтуючись на потребі реформування центральних органів виконавчої влади. На прикладі Стратегії забезпечення державної безпеки досліджено проблему розподілу компетенції та необхідності належної організації державних органів. Запропоновано шляхи ефективного стратегічного планування у сфері державної безпеки із врахуванням існуючих наукових поглядів на систему діяльності із забезпечення державної безпеки.*

***Ключові слова:** національна безпека, безпека держави, державна безпека, стратегічне планування, державні органи*

***Summary.** This paper examines the problem of legal regulation of strategic planning under current conditions. In this paper authors analyze the documents of strategic planning which have been developed in recent times. The process of strategic planning is development and adoption of the documents as a framework for state authorities` activity as required by Law on National Security of Ukraine (2018). On the basis of previously conducted research it was established that the problem of competences still exists. This problem determines the necessity of further improvement of the legislation. This is caused by the need to reform the system of central executive authorities. The problem of the division of competences and the need for proper organization of state authorities has been examined using an example of the State Security Strategy. Areas for effective planning at the strategic level are proposed, taking into account views on the state security system.*

***Keywords:** national security, state security, security of state, strategic planning, state authorities.*

Постановка проблеми. Законодавчі зміни у сфері правової регламентації національної безпеки України, що відбулись у 2018 році шляхом ухвалення Закону України “Про національну безпеку України”, зумовили необхідність подальшого вдосконалення законодавства у цій сфері. Зазначене удосконалення мало відбуватись за декількома напрямками. До числа цих напрямків належать: реформування системи державних органів у сфері забезпечення національної безпеки, напрямків та способів координації їхньої діяльності; забезпечення відповідного контролю; унормування системи та процедури стратегічного планування; вдосконалення компетенції державних

органів шляхом уточнення та окреслення відповідних повноважень. Планування у сферах національної безпеки та оборони регламентується приписами Розділу IV зазначеного Закону. Відповідно до ст. 25 Закону метою такого планування є забезпечення реалізації державної політики у цих сферах шляхом розроблення стратегій, концепцій, програм, планів розвитку органів сектору безпеки і оборони, управління ресурсами та ефективного їх розподілу.

Таким чином законодавчо вперше унормовано періодизацію планування, відповідно шляхом його поділу на довгострокове, середньострокове та короткострокове, а також визначено систематизацію документів стратегічного планування. Водночас, як показує аналіз деяких ухвалених останнім часом документів стратегічного планування, виникає багато ускладнень щодо втілення законодавчих приписів внаслідок неузгоджень, що виникають через ігнорування наукового забезпечення зазначеної проблеми. До того ж варто констатувати недостатнє розуміння на практиці різниці між такими поняттями та категоріями, як “доктрина”, “концепція”, “стратегія”, “програма”, “тактика” тощо. Окремим питанням є прорахунки щодо відповідного організаційного та фінансового забезпечення такого планування.

Зазначене повною мірою стосується і особливостей стратегічного планування та відповідного його оформлення у сфері забезпечення державної безпеки України.

Результати аналізу наукових публікацій. Вивчення проблем забезпечення державної безпеки перебувало у полі зору багатьох науковців. У цьому контексті необхідно згадати ґрунтовні роботи Данільяна О.Г., Дзьобанья О.П., Картавцева В.С., Коржа І.Ф., Пилипчука В.Г., Романова М.П., Сосніна О.В., Стрельбицького М.П., Яценка В.А. та багатьох інших. Варто також згадати що існує певна специфіка викладання матеріалу внаслідок наявності у дослідженнях цієї проблематики інформації з обмеженим доступом. Таким чином, частина публікацій висвітлюється лише у спеціальній науковій літературі.

Питання стратегічного планування у сфері забезпечення державної безпеки, як правило, окремо не розглядаються. Стосовно ж забезпечення національної безпеки були зроблені певні напрацювання при визначенні проблем державного управління, зокрема, у працях Горбуліна В.П., Литвиненка О.В., Ситника Г.П. та інших.

На нашу думку при опрацюванні проблематики стратегічного планування у сфері забезпечення національної безпеки слід також виходити із необхідності систематизації як планування так і правової регламентації такого планування.

Виходячи з розуміння, що “доктрина” – це керівний теоретичний чи політичний принцип, “концепція” – система поглядів на явища, єдиний, визначальний задум, “стратегія” – загальний, недеталізований (як правило) план певної діяльності, що охоплює тривалий період, а “програма” – заздалегідь затверджена (визначена) дія, стає очевидним те, що ці документи мають відповідати певним вимогам щодо періодичності.

Таким чином, на нашу думку, доктрина мала б ухвалюватись Законом України на строк до 20 років, концепція – постановою Верховної Ради на строк до 10 років, а стратегія – Указом Президента України на термін його повноважень. За таких умов програму ухвалюватимуть центральні органи виконавчої влади з визначеними тактичними методами її виконання.

Метою статті є визначення науково обґрунтованих критеріїв, що можуть застосовуватись при стратегічному плануванні у сфері забезпечення державної безпеки, а також шляхів відповідної правової регламентації у сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Забезпечення державної безпеки України, як діяльність системи відповідних державних органів, підлягає стратегічному плануванню,

виходячи з визначених цілей та завдань. Це має бути втілено у відповідних документах стратегічного планування. На сьогодні зазначеним документом є Стратегія забезпечення державної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 16.02.22 р. № 56/2022.

Фундаментальною основою відпрацювання зазначених цілей має стати та обставина, що державна безпека – це безпека:

- державно-політичного, конституційно легітимізованого політичного ладу держави від змін його неконституційним шляхом;
- державотворення і конструктивної політики для стабільності суспільства;
- політичного суверенітету;
- територіальної цілісності України і недоторканності її кордонів;
- інститутів державної влади;
- національно-державних інтересів у сфері економіки для ефективної реалізації соціального призначення держави – забезпечення подальшого розвитку особи, суспільства та самої держави знаходить своє чергове підтвердження.

Окрім цього, слід звернути увагу на доволі значне розмаїття державних органів, які мають чітко визначену законодавством компетенцію у сфері забезпечення безпеки, що обумовлена відповідними основними завданнями. Зазначене вже було досліджено у науковій літературі [1; 2]. До числа суб'єктів забезпечення національної безпеки України законодавець прямо відносить 13 суб'єктів. Але частина з них при цьому перебуває у взаємному підпорядкуванні.

Водночас лише 5 з числа державних органів мають правовий статус, що відповідає усталеній в державі системі, яка визначена Законом України “Про центральні органи виконавчої влади”, а 2/3 мають правовий статус, що є унікальним внаслідок спеціальної правової регламентації у законодавчому акті (“державний орган зі спеціальним статусом”). Така “унікальність” негативно впливає на стан керованості, оскільки правовий статус служби чи агентства зумовлює підпорядкування відповідному міністру, що не завжди можливо враховуючи специфіку завдань. До того ж підзаконні акти доволі по-різному регламентують систему підпорядкування у конкретному міністерстві чи відомстві. Відповідна проблема може бути вирішена лише на рівні здійснення заходів адміністративної реформи (щодо організації державного управління), що триває у системі державного управління надто довго.

На сьогодні спеціально уповноваженим органом із забезпечення державної безпеки є Служба безпеки України. Водночас, безпеку держави у сучасних умовах розвитку українського суспільства забезпечує не лише Служба безпеки України, а й інші органи влади та управління, від яких вона на пряму залежить: Верховна Рада, Президент, РНБО та суди України, Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ та практично всі інші державні інституції.

Ефективна реалізація соціального призначення органів влади та управління вимагає, що якісні показники зазначених “безпек” мають бути викладені та закріплені належним чином із законодавчо визначеними формами та методами, силами і засобами із забезпечення подальшого розвитку особи, суспільства та самої держави в умовах конкретних правових режимів у політичній, економічній, військовій, науково-технологічній та інших сферах діяльності суспільства. Сукупність конкретних форм, методів, сил та засобів залежить від чіткого розмежування компетенції державних органів.

Однак, забезпечення державної безпеки законодавчо визначено лише для Служби безпеки України, яка навіть за всієї поваги до цього державного органу на сьогодні не має змоги реально в повному обсязі і за всіма параметрами забезпечити безпеку:

державно-політичного, конституційно легітимізованого політичного ладу держави від змін його неконституційним шляхом; державотворення і конструктивної політики задля стабільності суспільства; політичного суверенітету; територіальної цілісності України і недоторканності її кордонів; інститутів державної влади; національно-державних інтересів у сфері економіки задля ефективної реалізації соціального призначення держави – забезпечення подальшого розвитку особи, суспільства та держави [2].

Спробуємо це обґрунтувати виходячи з приписів Закону та положень Стратегій.

Так, Законом України “Про національну безпеку України”, визначаючи термінологію, надано відповідні дефініції термінів і щодо “національної безпеки України”, “державної безпеки”, “сил безпеки”, “сил оборони”. Порівнюючи ці визначення, можливо відзначити, що безпека розуміється як захищеність від реальних і потенційних загроз, при цьому щодо “державної безпеки” акцентується на невоєнному їхньому характері (п. 4 і 9 ч. 1 ст. 1 Закону України “Про національну безпеку України”). Сили безпеки – це “правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, сили цивільного захисту та інші органи, на які покладено функції із забезпечення національної безпеки України” (курсив – Авт.). Сили оборони – “це Збройні Сили України, а також інші утворені відповідно до законів України військові формування, правоохоронні та розвідувальні органи, органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, на які покладено функції із забезпечення оборони держави” (курсив – Авт.).

Державна політика у сферах національної безпеки і оборони спрямована на захист:

- людини і громадянина – їхніх життя і гідності, конституційних прав і свобод, безпечних умов життєдіяльності;
- суспільства – його демократичних цінностей, добробуту та умов для сталого розвитку;
- держави – її конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності; території, навколишнього природного середовища – від надзвичайних ситуацій (ч. 1 ст. 3 Закону України “Про національну безпеку України”, що визначає мету державної політики).

Система державних органів сектору безпеки і оборони доволі складна. Як показує аналіз функціональних завдань державних структур, віднесених до сектору безпеки і оборони, всі вони задіяні і у сфері безпекової політики держави із забезпечення безпеки шляхом охорони і оборони особи, суспільства та держави, як країни і апарату влади та управління суспільством. Водночас, законодавчі визначення ускладнюють усі спроби розмежування компетенції зазначених вище органів, оскільки містять численні повтори та взаємні виключення.

Особливо важливе місце у системі планування у сфері національної безпеки має Стратегія національної безпеки, ухвалення якої відбувалось протягом історії України неодноразово, що відображало зміну політичного курсу та державної політики. Основним завданням для неї є визначення актуальних загроз національній безпеці України та відповідних цілей, завдань, механізмів захисту національних інтересів України, що є основою для планування і реалізації державної політики у сфері національної безпеки.

Відповідно до вимог Закону України “Про національну безпеку України” Стратегія національної безпеки України є основою для підготовки всіх інших документів щодо планування у сферах національної безпеки і оборони і передбачає розробку низки документів, зокрема:

- Стратегії воєнної безпеки України;
- Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України;

- Стратегії розвитку оборонно-промислового комплексу України;
- Стратегії кібербезпеки України;
- Національної розвідувальної програми;
- Державних програм у сферах національної безпеки і оборони.

При цьому міністерства та інші центральні органи виконавчої влади розробляють державні цільові програми та інші програми на основі галузевих стратегій реалізації державної політики у сферах національної безпеки і оборони у встановленому законом порядку.

Отже, законодавець прямо визначив необхідність розробки 4 стратегій, Національної розвідувальної програми та відповідних державних (цільових) програм у певних сферах. Частина з цих документів до цього часу не оприлюднені. Водночас, наразі важко зробити однозначний висновок про те, чи мають вони містити потенційну інформацію з обмеженим доступом. У випадку, якщо мета їхньої розробки – окреслення стратегічних цілей державної політики у певній сфері, то публічний доступ до них є очевидним. Також зрозуміло, що положення зазначених документів мають бути взаємно узгодженими.

Водночас, чинна на сьогодні Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 14.09.20 р. № 392/2020, збільшує кількість стратегічних документів, що підлягають розробці. Пункт 66 Стратегії визначає за необхідне розробку вже наступних документів:

1. Стратегія людського розвитку.
2. Стратегія воєнної безпеки України.
3. Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України.
4. Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу України.
5. Стратегія економічної безпеки.
6. Стратегія енергетичної безпеки.
7. Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату.
8. Стратегія біобезпеки та біологічного захисту.
9. Стратегія інформаційної безпеки.
10. Стратегія кібербезпеки України.
11. Стратегія зовнішньополітичної діяльності.
12. Стратегія забезпечення державної безпеки.
13. Стратегія інтегрованого управління кордонами.
14. Стратегія продовольчої безпеки.
15. Національна розвідувальна програма.

Таким чином на виконання зазначених приписів була розроблена Стратегія забезпечення державної безпеки (далі – Стратегія), що водночас не містить ані визначення “державної безпеки”, ані відповідного посилання на це поняття в інших нормативно-правових актів, не кажучи про змістовне обґрунтування термінології.

У тексті Стратегії окремі терміни визначені у спосіб, що викликатиме значні зауваження. Наприклад, нове у правозастосовчій практиці визначення “забезпечення безпеки державної таємниці та службової інформації” варто було б узгодити із приписами чинного на сьогодні спеціального законодавчого акту – Закону України “Про державну таємницю”. Також доволі дискусійним є розуміння “забезпечення державної безпеки” лише як “створення умов для забезпечення захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності та демократичного конституційного ладу й інших життєво важливих національних інтересів від реальних і потенційних загроз Україні”. Таке розуміння є невірним навіть суто з логічного боку, бо містить тавтологію через визначення “забезпечення” через “забезпечення”. До того ж із трьох можливих значень

слова “забезпечувати” в українській мові у Стратегії чомусь вжито значення “створювати надійні умови для здійснення чого-небудь”, тобто гарантувати, хоча інше значення цього слова полягає саме у захисті та охороні [3, Т. 3, с. 18]. Окрім цього певні вади мають і трактування термінів “загрози державній безпеці”, “об’єкти забезпечення державної безпеки”, “суб’єкти забезпечення державної безпеки”, “суб’єкти розвідувально-підривної діяльності”, “інформаційна безпека”. Слід також звернути увагу і на доцільність надання у тексті Стратегії певних дефініцій взагалі, оскільки завдання Стратегії полягає не в уніфікації термінологічного апарату, а в належному плануванні державної політики у певній сфері.

У визначенні і характеристиці загроз державній безпеці міститься дискусійний підхід щодо надання сукупності певних факторів у довільній послідовності, без урахування ступеню їх впливу на безпекове середовище із певним запозиченням таких факторів з тексту інших документів стратегічного планування. Таким чином наведені загрози не розкривають ступеня небезпеки і не дають змоги уявити системний характер таких загроз, хоча основна загроза, що виходить від держави-агресора сумнівів не викликає.

Цілями державної політики, відповідно до Стратегії є:

- попередження, своєчасне виявлення і запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам державній безпеці України,
- припинення розвідувальних, терористичних, диверсійних та інших протиправних посягань спеціальних служб іноземних держав, а також організацій, окремих груп та осіб на державну безпеку України,
- усунення умов, що призводять до цих загроз та причин їх виникнення.

Водночас, враховуючи відповідні цілі саме державної політики, варто також констатувати наявність еkleктичності у визначенні конкретних напрямів діяльності. Частина з цих напрямів стосується управлінської діяльності, але ж водночас “розмежування повноважень” має бути підґрунтям для вдосконалення законодавства, а не вважатись рівнозначним напрямом діяльності. Співвідношення між напрямками та завданнями державної політики має визначатись чітко, тобто з тексту Стратегії має однозначно випливати, що завдання зумовлюють напрям діяльності, а не навпаки. Не вдаючись до детальної критики наведених завдань, варто було б наголосити і на деяких організаційних суперечностях.

Зокрема, п. 29 передбачає планування із затвердженням Кабінетом Міністрів України, хоча Служба безпеки України не є центральним органом виконавчої влади відповідно до чинного законодавства і не перебуває в його підпорядкуванні. Водночас, саме Кабінет Міністрів України відповідно до ст. 1 Закону України “Про Кабінет Міністрів України” здійснює в Україні виконавчу владу. Слід також зазначити, що відповідно до Закону України “Про центральні органи виконавчої влади”, забезпечення формування та реалізація державної політики покладено на міністерства, а інші центральні органи виконавчої влади лише виконують окремі функції з реалізації державної політики. Ця проблема вже висвітлювалась у науковій літературі при розгляді питань правового статусу окремих державних органів [2; 4, с. 123-125; 5, с. 44; 6; 7; 8, с. 116]. За таких умов в принципі неможливий інших шлях затвердження відповідних організаційних заходів аніж запропонований Стратегією, але проблема належного унормування системи державних органів [9; 10, с. 85] залишається невирішеною.

Якщо проаналізувати зміст визначених Стратегією заходів щодо удосконалення чинного законодавства у сфері державної безпеки, то варто констатувати відсутність

належної системності у вирішенні проблем хоча б ґрунтуючись на приписах чинного законодавства у сфері національної безпеки і оборони.

Так, п. 25 Стратегії визначено за необхідне здійснити “підготовку й ухвалення законодавчих та інших нормативно-правових актів, що стосуються: розподілу повноважень суб’єктів забезпечення державної безпеки; удосконалення законодавства з питань забезпечення державної безпеки; удосконалення механізмів боротьби з тероризмом і його фінансуванню; забезпечення безпеки державної таємниці та службової інформації; забезпечення кібербезпеки; гарантування інформаційної безпеки; захисту об’єктів критичної інфраструктури; запровадження національної системи стійкості; удосконалення діяльності суб’єктів забезпечення державної безпеки, у тому числі з урахуванням досвіду держав-членів ЄС і НАТО”.

Оскільки такі вимоги зумовлюють необхідність подальшої правотворчої роботи варто звернути увагу на доволі неконкретний їхній характер, тим більше, що більша частина питань вже унормована на рівні спеціальних законодавчих актів. Варто також звернути увагу, що у сучасних умовах акцентувати увагу варто не на “урахуванні досвіду держав-членів ЄС і НАТО”, а на приведенні вимог законодавства у відповідність до європейського законодавства у сфері національної безпеки і оборони. Що стосується “запровадження національної системи стійкості”, то вбачається, що зазначене є все ж управлінською, а не правовою проблемою, оскільки ніяк не аргументована дійсна потреба у правовій регламентації з цього приводу.

Вводячи процедуру моніторингу та оцінки результатів реалізації Стратегії, визначено за необхідне у подальшому розробляти відповідні програмні документи у сфері забезпечення державної безпеки та нормативно-правових актів щодо розвитку складових сил безпеки України, зокрема з питань: контррозвідувальної діяльності; удосконалення механізмів та інституційної спроможності суб’єктів боротьби з тероризмом, транснаціональною та організованою злочинною діяльністю, що використовується іноземними спецслужбами, терористичними організаціями та незаконними збройними формуваннями; захисту об’єктів критичної інфраструктури; охорони державної таємниці та службової інформації; забезпечення кібербезпеки.

З цього приводу варто звернути увагу на необхідність визначення співвідношення між програмно-цільовим методом та цільовим плануванням, оскільки у п. 26 Стратегії визначено саме планування. Річ у тім, що визначаючи за необхідне розробку програм за окремими напрямками діяльності у сфері забезпечення державної безпеки, слід враховувати, що саме вони повинні стати основою для безпосереднього планування. Тому всі ці заходи визначені для виконання практично одночасно, навряд чи можливим буде виконати у конкретні визначені строки вжиття заходів та подання інформації. Але з урахуванням поточної ситуації у державі скоріше за все ці приписи будуть скориговані протягом найближчого часу.

Можливо, корисними для коригування Стратегії забезпечення державної безпеки будуть наступні основні базові положення, що вже запропоновані у науці.

Зокрема, це розуміння “державної безпеки”. *Державна безпека* – це безпека: державно-політичного, конституційно легітимізованого політичного ладу держави від змін його неконституційним шляхом; державотворення і конструктивної політики задля стабільності суспільства; політичного суверенітету; територіальної цілісності України і недоторканності її кордонів; інститутів державної влади; національно-державних інтересів у сфері економіки задля ефективної реалізації соціального призначення держави – забезпечення подальшого розвитку особи, суспільства та держави.

Якісний стан безпеки держави залежить від рівня загроз для неї та ефективності системи протидії останнім. Тому є недоцільним розпорошуватися на їх деталізацію без прив'язки до достатньо розробленої системи заходів з протидії в першу чергу розвідувально-підривній діяльності спецслужб іноземних держав, окремих організацій та осіб.

Безпеку держави у сучасних умовах розвитку українського суспільства забезпечує не лише Служба безпеки України, як це зазначено в законодавстві, а й інші органи влади та управління, від яких вона напряду залежить: Верховна Рада, Президент, РНБО та суди України, Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство економіки України; Міністерство енергетики України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України; Міністерство закордонних справ України; Міністерство фінансів України; Міністерство юстиції України; Державна податкова служба України; Державна служба України з етнополітики та свободи совісті; Державна митна служба України; Державна служба геології та надр України; Державна служба України з надзвичайних ситуацій; Державна служба фінансового моніторингу України; Державна служба експортного контролю України; Державна фіскальна служба України та практично всі інші державні інституції.

Як нами вже неодноразово зазначалося, діяльність органів державної безпеки доцільно розглядати як систему, що включає в себе: мету, завдання, об'єкт, суб'єкт, засоби що використовуються, форми, методи, саму фізичну діяльність і очікуваний результат (Д = М => З => О-бт => Суб-т => З => Ф => М => Фіз. Д = Результат).

Очевидно, що діяльність СБ України з забезпечення державної безпеки загалом можливо класифікувати наступним чином.

ГЛАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ СБ УКРАЇНИ			
політична, економічна, науково-технічна, військова та соціальна сфери			
НЕГЛАСНА (АГЕНТУРНА ТА ОПЕРАТИВНО-ТЕХНІЧНА) ДІЯЛЬНІСТЬ			
політична, економічна, науково-технологічна, військова та соціальна сфери			
РОЗВІДУВАЛЬНА	КОНТРРОЗВІДУВАЛЬНА	АНТИ-ТЕРОРИСТИЧНА	АНТИ-КОРУПЦІЙНА
Елементи: контррозвідувальної, антитерористичної та антикорупційної діяльностей	Елементи: розвідувальної, антитерористичної та антикорупційної діяльностей	Елементи: контррозвідувальної, розвідувальної та антикорупційної діяльностей	Елементи: контррозвідувальної, антитерористичної та розвідувальної діяльностей
Аспекти: Суто інформаційний; Інформаційно: - розвідувальний; - контррозвідувальний; - антитерористичний; - антикорупційний.	Аспекти: Суто інформаційний; Інформаційно: - контррозвідувальний; - розвідувальний; - антитерористичний; - антикорупційний.	Аспекти: Суто інформаційний; Інформаційно: - антитерористичний; - розвідувальний; - контррозвідувальний; - антикорупційний.	Аспекти: Суто інформаційний; Інформаційно: - антикорупційний; - розвідувальний; - контррозвідувальний; - антитерористичний.
Рівні діяльності: <i>стратегічний</i> (на політичному рівні державного керівництва); <i>тактичний</i> (на рівні органів та підрозділів СБ України, з урахуванням регіональних інтересів).			

На наше переконання, лише тільки за такої методики адекватно існуючим суспільним відносинам може будуватися система їх захисту та забезпечуватися безпека органів влади та управління, як гаранта забезпечення безпеки особи та суспільства.

Однак, може існувати і інша точка зору, зокрема, ґрунтуючись на досвіді класифікації підривної діяльності спецслужб іноземних держав, окремих організацій та осіб, які достатньо повно описувалися у відомчій науці і на основі якої виписувалися різного роду системи протидії.

Висновки.

На підставі викладеного, можливо прийти до наступних основних висновків. Стратегічне планування у сфері національної безпеки і оборони, що унормовано Законом України “Про національну безпеку України”, відбувається у відповідності до цілей та завдань, що визначені законодавством.

Водночас виникають певні складнощі, що зумовлені як проблемами, характерними для усієї системи державного управління, так і відсутністю системного підходу у плануванні. Враховуючи це, доцільним є побудова певної ієрархії документів стратегічного планування, та остаточне унормування суб’єктів, форм та термінів такого планування.

У випадку із стратегічним плануванням у сфері забезпечення державної безпеки основні зусилля мають зосереджуватись на системності із врахуванням поняття державної безпеки, розуміння реальних та потенційних загроз у цій сфері та визначення конкретних завдань державним органам із урахуванням їх компетенції, що визначена законодавчо.

Використана література

1. Доронін І.М. Організаційно-правові аспекти трансформації системи сектору національної безпеки та оборони. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 6. С. 230-233.
2. Гордієнко С.Г., Доронін І.М. Державна безпека України в сучасних умовах: проблеми компетенції державних органів. *Інформація і право*. № 2(37)2021. С. 81-92.
3. Словник української мови в 11 т.; редкол.: І.К. Білодід (голова) та ін. – (АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О.О. Потебні). Київ: Наукова думка. 1970-1980.
4. Доронін І.М. “Демілітаризація” спецслужб України та правові проблеми організації влади. *Право і суспільство*. 2019. № 2. С. 119-125.
5. Паламарчук М.О. Окремі аспекти політико-правового статусу розвідувальних органів України. *Стратегічна панорама*. 2009. № 2. С. 41-44.
6. Лавренова О. Центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 8. С. 115-119.
7. Ярмак В.Х. Адміністративно-правовий статус Служби безпеки України. Митна справа. 2009. № 4 (64). С. 61-65.
8. Марчук Р.М. Спеціальний правовий статус Державного бюро розслідувань: проблеми визначення та законодавчого оформлення. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 4. Т. 2. С. 112-117.
9. Авер’янов В.Б. Система органів виконавчої влади: проблеми реформування у світлі конституційних вимог. *Право України*. 2003. № 9. С. 24-30.
10. Белов Д.М. Реформування державної влади: аналіз положень Основного Закону України. *Форум права*. 2012. № 1. С. 82-87.

~~~~~ * * * ~~~~~